

ఇరవై ఆరు జిల్లాలు.. 'ఆయిల్ పామ్' ఖిల్లాలు

వ్యవసాయం- అనుబంధ రంగాలు

- తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. సమీకృత పృథ్వికి ఈ రంగం మెరుగైన పనితీరు చాలా ముఖ్యమైనది. వ్యవసాయం అనేది ఒక జీవన విధానం. ఇది రాష్ట్ర ప్రజల సంస్కృతి, ఆర్థిక రంగాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది. వ్యవసాయం శ్రామికశక్తిలో సగం మందికి ఉపాధి కల్పిస్తూనే ఉంది. అందువల్ల రాష్ట్ర ప్రజాశాఖలద్వారా సాయాజీక ఆర్థిక కేంద్రంగా కొనసాగుతున్నది.
- రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థకు వ్యవసాయం, అటవీ, పశు సంపద, మత్స్య రంగాల స్థూల విలువను జోడించారు. 2014-15లో రూ.76,123 కోట్లు నుంచి 2021-22లో రూ.1,89,826 కోట్లకు, CAGR (AE) అదే సమయంలో 13.94% కాగా అఖిల భారత స్థాయిలో ఈ సెక్టార్ CAGR 9.55% ఉన్నది.
- వ్యవసాయ పెట్టుబడి మద్దతులో భాగంగా రైతుల బంధు పథకం కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తం రూ. 63 లక్షల మంది లబ్ధిదారులకు మద్దతులం 2018 యాసంగి నుంచి 2021-22 యాసంగి 8 విడతలుగా రూ.50,448 కోట్లు రైతుల భావాలతో జమ చేశారు. రైతుబీమా పథకం కింద 2018-19 నుంచి ప్రభుత్వం రూ.3763.80 కోట్లు మొత్తం 75276 మృతుల కుటుంబాలకు బదిలీ చేసింది.
- తెలంగాణలో ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయరంగం వెన్నెముకలాంటిది. దీనిలో 4 ప్రధాన ఉపరంగాలు కలిసి వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలుగా పేర్కొంటారు.

వ్యవసాయ రంగంలో వివిధ అనుబంధ రంగాల వాటా

- పంటలు 44.66%
- పాడిపరిశ్రమ 49.73%
- అడవులు, కలప 2.38%
- మత్స్య పరిశ్రమ 3.23%

- రాష్ట్రంలోని 55% జనాభాకు ఉద్యోగితమైన కల్పించే ప్రధాన ఆదారం వ్యవసాయ రంగమే.

తెలంగాణలో వ్యవసాయ సాగు విస్తీర్ణం

- 2014-15లో స్థూల సాగు విస్తీర్ణం 131 లక్షల ఎకరాల నుంచి 2020-21 నాటికి 210 లక్షల ఎకరాల వరకు పెరిగింది. ఈ కాలంలో 79 లక్షల ఎకరాలకు పైగా సాగులోకి వచ్చింది.
- నీటి పారుదల ప్రాజెక్టుల్లో నిలకడగా పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా, ప్రభుత్వం చేసిన పరిశీలనల వల్ల రైతులు సంవత్సరంలో రెండు సీజన్లలో పరిసాగు చేయడం సాధ్యమైంది.
- వ్యవసాయ పెట్టుబడి మద్దతులో భాగంగా రైతుల బంధు పథకం కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తం 8 వాయిదాల్లో (2018 వానాకాలం నుంచి యాసంగి 2021-22) 63 లక్షల మంది రైతులకు లబ్ధి పొందారు. 2018-19 నుంచి రైతు బీమా పథకం కింద ప్రభుత్వం రూ.3763.80 కోట్ల మొత్తాన్ని 75,276 మృతుల రైతు కుటుంబాలకు అందించారు.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలను మెరుగు పరచడానికి కొత్త ప్రాజెక్టులను, పాత నీటిపారుదల మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడం, ఫలితంపై ప్రాధాన్యత ఉంది. మొత్తం స్థూల నీటిపారుదల విస్తీర్ణం 2014-15లో 62.48 లక్షల ఎకరాల నుంచి 2020-21 వరకు 138.86 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది. ఈ మెరుగుదల 119 శాతం సమాధి చేసింది.

వివిధ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు, లిఫ్టులు, మెనర్ల ఇంజనీరింగ్ ట్యాంకుల పునరుద్ధరణ, చెక్ డ్యాంల కారణంగా 2020-21లో నీటిపారుదల సామర్థ్యం 85.89 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది. ఈ నీటిపారుదల ప్రభావం ప్రధాన పంటల ఉత్పత్తిలో కనిపిస్తుంది. 2015-16 నుంచి 2020-21 మధ్య భారీగా పరి ఉత్పత్తి 378%, పత్తి ఉత్పత్తి 61% పెరిగింది. ఇదేకాలంలో రాష్ట్రంలో పరి ప్రధాన ఉత్పత్తిగా మారింది.

- ఇటీవల విడుదల చేసిన NSSల నివేదిక ప్రకారం, 2013లో తెలంగాణలో మొత్తం గ్రామీణ కుటుంబాల్లో 51.5% వ్యవసాయ కుటుంబాల నుంచి 2019 నాటికి 54.2 శాతానికి పెరిగింది. అహార, ఆదాయ భద్రతను సాధించడానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. అనేక రైతు సంక్షేమ ఆధారిత పథకాలను అమలు చేస్తుంది.
- 2016-17లో వ్యవసాయానికి బడ్జెట్ కేటాయింపు రూ. 6,611 కోట్ల నుంచి 2021-22లో రూ.26,822కు గణనీయంగా పెంచారు. 2014-15లో 2020-21 నాటికి రాష్ట్రం తన మొత్తం ఆదాయ వ్యయంలో 13.5% వ్యవసాయం, అనుబంధ కార్యకలాపాలకు కేటాయించింది. ఎక్కువ రాష్ట్ర ఆదాయ వ్యవసాయానికి సగటు కేటాయింపు 6.3 శాతం కంటే ఎక్కువ.
- వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాల్లో పంటల వృద్ధిలో ప్రధాన పంటలు వరి, పత్తి, మొక్కజొన్న, కందులు తెలంగాణలో ముఖ్యమైనవి. మొత్తం పంటల సాగు విస్తీర్ణంలో ఈ పంటల సాగు విస్తీర్ణం దాదాపు 85 శాతం. ఇందులో వరి సాగు విస్తీర్ణం 50 శాతం, పత్తి విస్తీర్ణం 28 శాతం. మొత్తం సాగులో ఈ రెండు పంటలే 78 శాతంగా ఉన్నాయి.
- 2019-20, 2020-21 మధ్య రాష్ట్రంలో జిల్లాల వారీగా స్థూల సాగు విస్తీర్ణం పెరుగుదల శాతం మొదటి స్థాన స్థానాలు కలిగిన జిల్లాల జిల్లా
 - మెదక్
 - వికారాబాద్
 - మహబూబ్ నగర్
 - జనగామ
 - యాదాద్రి

వ్యవసాయ విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత

- దేశంలో మొత్తం ఆహార దాన్యాలు విస్తీర్ణంలో ఉత్పాదకత మొదటి స్థానంలో ఉండగా తెలంగాణ

15వ స్థానంలో ఉంది.

- దేశంలో మొత్తం ఆహార దాన్యాలు ఉత్పత్తిలో ఉత్పాదకత మొదటి స్థానంలో ఉండగా తెలంగాణ సామర్థ్యం 85.89 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది.
- ఈ నీటిపారుదల ప్రభావం ప్రధాన పంటల ఉత్పత్తిలో కనిపిస్తుంది. 2015-16 నుంచి 2020-21 మధ్య భారీగా పరి ఉత్పత్తి 378%, పత్తి ఉత్పత్తి 61% పెరిగింది. ఇదేకాలంలో రాష్ట్రంలో పరి ప్రధాన ఉత్పత్తిగా మారింది.
- ఇటీవల విడుదల చేసిన NSSల నివేదిక ప్రకారం, 2013లో తెలంగాణలో మొత్తం గ్రామీణ కుటుంబాల్లో 51.5% వ్యవసాయ కుటుంబాల నుంచి 2019 నాటికి 54.2 శాతానికి పెరిగింది. అహార, ఆదాయ భద్రతను సాధించడానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. అనేక రైతు సంక్షేమ ఆధారిత పథకాలను అమలు చేస్తుంది.
- 2016-17లో వ్యవసాయానికి బడ్జెట్ కేటాయింపు రూ. 6,611 కోట్ల నుంచి 2021-22లో రూ.26,822కు గణనీయంగా పెంచారు. 2014-15లో 2020-21 నాటికి రాష్ట్రం తన మొత్తం ఆదాయ వ్యయంలో 13.5% వ్యవసాయం, అనుబంధ కార్యకలాపాలకు కేటాయించింది. ఎక్కువ రాష్ట్ర ఆదాయ వ్యవసాయానికి సగటు కేటాయింపు 6.3 శాతం కంటే ఎక్కువ.
- వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాల్లో పంటల వృద్ధిలో ప్రధాన పంటలు వరి, పత్తి, మొక్కజొన్న, కందులు తెలంగాణలో ముఖ్యమైనవి. మొత్తం పంటల సాగు విస్తీర్ణంలో ఈ పంటల సాగు విస్తీర్ణం దాదాపు 85 శాతం. ఇందులో వరి సాగు విస్తీర్ణం 50 శాతం, పత్తి విస్తీర్ణం 28 శాతం. మొత్తం సాగులో ఈ రెండు పంటలే 78 శాతంగా ఉన్నాయి.
- 2019-20, 2020-21 మధ్య రాష్ట్రంలో జిల్లాల వారీగా స్థూల సాగు విస్తీర్ణం పెరుగుదల శాతం మొదటి స్థాన స్థానాలు కలిగిన జిల్లాల జిల్లా
 - మెదక్
 - వికారాబాద్
 - మహబూబ్ నగర్
 - జనగామ
 - యాదాద్రి

వ్యవసాయ విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత

- దేశంలో మొత్తం ఆహార దాన్యాలు విస్తీర్ణంలో ఉత్పాదకత మొదటి స్థానంలో ఉండగా తెలంగాణ

గణనీయంగా పెరిగింది.

- దేశంలోనే తెలంగాణలో అత్యధికంగా ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో పసుపు ఉత్పత్తి అవుతుంది. దీంతో రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో ఉంది. మిర్చి సాగులో రెండో స్థానం ఆక్రమించింది. ఆయిల్ పామ్ విస్తీర్ణంలో 6వ స్థానంలో, ఉత్పాదకతలో 1వ స్థానంలో కలదు. మామిడి పంట విస్తీర్ణంలో 7వ స్థానంలో, ఉత్పత్తిలో 8వ స్థానంలో ఉంది. మొత్తం కూరగాయల ఉత్పత్తిలో 15వ స్థానం, విస్తీర్ణంలో 16వ స్థానంలో ఆక్రమించింది.

పంట రకం	2015-16	2020-21
పండ్లు	12.15	23.89
కూరగాయలు	12.67	22.03
పూలు	0.08	0.5
పప్పులు	0.02	3.86
సుగంధ ద్రవ్యాలు	4.4	8.51

ఆయిల్ పామ్ ఉత్పత్తి

- రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచటంలో భాగంగా ప్రభుత్వం మంచి సాగు విస్తీర్ణం పెంచడానికి గట్టి చర్యలు తీసుకున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం మంచి సాగు విస్తీర్ణం కల్పించే పథకం ప్రోత్సహించి మిషన్ ఆయిల్ పామ్ కింద ఉత్పత్తిని పెంచే స్థానాలను సాధించడానికి, దీంతో పాటు తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా ఆయిల్ పామ్ విస్తీర్ణాన్ని పెంచి ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.
- తెలంగాణలో ఆయిల్ పామ్ ఉత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగింది. రైతులకు ఆదాయాలు పెంచుతాయి. దేశంలో మన రాష్ట్రం ఆయిల్ పామ్ ఉత్పత్తిలో 2వ స్థానంలో, సాగు విస్తీర్ణంలో మొదటి స్థానంలో ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో కొత్తగా 26 జిల్లాలకు ఆయిల్ పామ్ పంట విస్తీర్ణం కిందికి తీసుకురావడానికి గుర్తించింది.

ఆయిల్ పామ్ సాగు

- ఆయిల్ పామ్ సాగు అత్యధిక చమురు దిగుబడి నిచ్చే శాశ్వత పంట అయినందున దేశీయంగా ఎడిబుల్ ఆయిల్ లభ్యతను పెంపొందించుకోవడంలో విశిష్టత ఉంది. నీటిపారుదల, సరైన నిర్వహణతో, ఆయిల్ పామ్ రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచే అవకాశం ఉంది. రైతుల సూచనలను

గ్రూప్స్ ప్రత్యేకం
ఎకానమీ

పంటలతో పోటీనే ఆయిల్ పామ్ హెక్టారుకు 10 నుంచి 48 రెట్లు ఎక్కువ నూనెను ఉత్పత్తి చేస్తుంది. హెక్టారుకు 4 టన్నుల నూనె దిగుబడిని కలిగి ఉంటుంది. అందువల్ల ఇది సాగుకు ఆపారమైన సామర్థ్యం కలిగి ఉంది.

రాష్ట్రానికి అవకాశం

- దేశంలో ఎడిబుల్ ఆయిల్ వినియోగం సంవత్సరానికి 22 మిలియన్ MTలు, తలసరి వినియోగం 16 కిలోల/వ్యక్తి, అయితే దేశంలో ఉత్పత్తి 7 మిలియన్ MTలు మాత్రమే. ఇంకో నేషియల్, మలేషియా నుంచి భారీ విదేశీ మారకద్రవ్యాన్ని వెచ్చించి దిగుమతుల ద్వారా 15 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల వంట నూనె లోటు తీర్చుతుంది. మొత్తం ఎడిబుల్ ఆయిల్ దిగుమతుల్లో, పాచాయల్ 80% అంటే, సంవత్సరానికి రూ.80,000 నుంచి 70,000 కోట్ల విలువైన నూనెను దిగుమతి చేసుకుంటుంది. మొత్తం దిగుమతుల్లో 9-10 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల నూనెలు ఉన్నాయి.
- ప్రస్తుతం దేశంలో ఆయిల్ పామ్ సాగు 3.30 లక్షల హెక్టార్లలో చేపట్టారు. వార్షిక లాభా పండ్ల బండ్ (FFB) ఉత్పత్తి 16.85 లక్షల MTలు, క్రూడ్ పామ్ ఆయిల్ (CPO) ఉత్పత్తి 2.81 లక్షల MT. దేశంలో ఆయిల్ పామ్ కింద 15 లక్షల హెక్టార్లు (70 లక్షల ఎకరాలు) అవసరం.

ప్రాక్టీస్ బిట్స్

- తెలంగాణలో పరిని ఎక్కువగా ఏ జిల్లాలో ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు?
 - నాగర్ కర్నూల్
 - కరీంనగర్
 - నల్గొండ
 - సిద్దిపేట
- రాష్ట్రంలో ఆయిల్ పామ్ సాగు విస్తీర్ణం అధికంగా ఉన్న జిల్లా?
 - ఖమ్మం
 - భద్రాద్రి కొత్తగూడెం
 - మెదక్
 - వికారాబాద్
- భారతదేశంలో పసుపును అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రం?
 - మధ్యప్రదేశ్
 - కేరళ
 - తెలంగాణ
 - బీహార్
- మామిడి విస్తీర్ణంలో దేశంలో తెలంగాణ స్థానం?
 - 1
 - 2
 - 3
 - 4
- భారత ఉత్పాదక పంటల పరిశోధన కేంద్రం ఏకకక్ష ఉంది?
 - పుణే (మహారాష్ట్ర)
 - హైదరాబాద్ (తెలంగాణ)
 - గుంటూరు (ఆంధ్రప్రదేశ్)
 - బెంగళూరు (కర్ణాటక)

సమాధానాలు
1. 3 2. 2 3. 3 4. 3 5. 4

జీవీకే పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

బీవోబీలో...

బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోదా (బీవోబీ)లో కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 79
- పోస్టులు: మేనేజర్, రిలేషన్ షిప్ మేనేజర్, ఎంఐఎస్ మేనేజర్, టెస్టింగ్ స్పెషలిస్ట్ తదితరాలు
- దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
- చివరితేదీ: నవంబర్ 19
- వెబ్సైట్: www.bankofbaroda.co.in

పోర్ట్లో...

కోల్ కతాలోని శ్యామా ప్రసాద్ ముఖర్జీ పోర్ట్లో రెగ్యులర్ ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 13
- పోస్టులు: అసిస్టెంట్ మేనేజర్, సీనియర్ అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ, సీనియర్ అసిస్టెంట్ ట్రాఫిక్ మేనేజర్ తదితరాలు
- దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
- చివరితేదీ: నవంబర్ 20
- వెబ్సైట్: https://smpportkolkata.in

బెల్ లో...

భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్ (బెల్)లో తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- మొత్తం ఖాళీలు: 77
- పోస్టులు: ట్రెయినింగ్ మేనేజర్, ప్రాజెక్ట్ ఇంజనీర్
- దరఖాస్తు: వెబ్సైట్లో
- చివరితేదీ: నవంబర్ 9
- వెబ్సైట్: http://www.bel-india.in

ఆన్లైన్లో స్టడీ మెటీరియల్

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- గ్రూప్స్: ఉద్యమచరిత్ర, కరెంట్ అఫ్ డేస్ కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్ను స్కాన్ చేయండి.

దేశ స్థానిక స్వపరిపాలన పితామహుడిగా ఎవరిని అభివర్ణిస్తారు?

అధునిక భారతదేశ చరిత్ర

అక్టోబర్ 15 తరువాయి

- భారత్ లో రాజ్య సంక్షేమ సిద్ధాంతాన్ని డెల్టాస్ ది సంవత్సరంలో ప్రవేశ పెట్టాడు?
 - 1847
 - 1848
 - 1849
 - 1850
- భారత్ లో సైన్య సహకార పద్ధతని రాల్డ్ వెల్లెన్స్ ది సంవత్సరంలో ప్రవేశ పెట్టాడు?
 - 1796
 - 1797
 - 1798
 - 1799
- అసఫ్ జాహీలకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను గుర్తించండి.
 - దేశంలో బ్రిటిష్ సైన్య సహకార పద్ధతికి ఆమోదం తెలిపిన మొదటి రాజ్యం నిజాం రాజ్యం
 - మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో బ్రిటిష్ వారికి సహకరించినందుకు మీర్ జిస్సా అలీ ఖాన్ కు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం హిజ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ హెనెస్ అని బిరుదుతో సత్కరించింది
 - 1918లో ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ భారతదేశంలోనే మొదటి ఉర్దూ బోధనా భాషగా ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ విద్యాలయాన్ని స్థాపించాడు
 - 1, 2, 3
 - 1, 2, 3

- భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి. ప్రతిపాదన (ఎ) - బ్రిటిష్ వారు రెవెన్యూ విధానం, సైన్య సహకార విధానం, రాజ్య సంక్షేమ విధానాల ద్వారా దేశంలో తమ ఆధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్నారు కారణం (ఆర్) - 1773లో చేసిన రెగ్యులేటరీ చట్టం ప్రకారం భారత్ లో బ్రిటిష్ వారు 1600 నుంచి 1772 వరకు ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటిపై సంపూర్ణ పాలనాధికారాన్ని పొందారని నిరూపించిన గవర్నర్ జనరల్ అతని కౌన్సిల్ సభ్యులు పొందారు
 - (అ) (ఆర్) రెండూ సరైనవే, (ఆర్)
- కొండ రెండు వాక్యాల్లో సర